

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Stev. 183. Leto XII.

Maribor, sobota 13. avgusta 1938

Cena 1 din

Nevarnost vojne še ni odstranjena

Kljub rusko-japonskemu premirju se zbiranje čet in utrjevanje meje nadaljuje — Premirje bi utegnilo biti le pridobivanje časa za dokončne priprave na boj — Nov incident

BREZ ZAUPANJA IN ISKRENOSTI.

PARIZ, 13. avgusta. S podpisom premirja med sovjetsko Rusijo in Japonsko, kar se je zgodilo včeraj pri Čangku-fengu, so sovražnosti med vojskama obeh držav začasno ustavljene, toda vse ostalo je odvisno šele od nadaljnjih pogajanj. Vsekakor je gotovo, da je japonska vlada zaradi neugodnega položaja svoje akcije na Kitajskem popustljivo pripravljena na skrajne koncesije. Drugo vprašanje pa je, kako se bodo zadržali generali v Mandžuriji in kakšne namene imajo Rusi. Zdi se, da ni ne na japonski ne na ruski strani posebnega zaupanja, še manj pa iskrenosti.

PRIPRAVE SE NADALJUJEJO.

Japonske in ruske čete, ki so si stale v petek opoldne nasproti v razdalji 500 metrov, so se umaknile še za 300 metrov na vsako stran, tako da znaša sedaj razdalja med njimi 1100 metrov. Kljub temu pa, da je sklenjeno premirje, ostajata obe vojski, ki sta bili v zadnjih tednih koncentrirani na mejah med Rusijo, Mandžurijo in Korejo na svojih mestih. Doselej ni bil odposlan s teh mej v zaledje niti en sam oddelček. Nasprotno, po zanesljivih vesteh iz Vladivostoka prihajajo tja še dalje novi polki rdeče vojske, katere dovažajo po železnici iz vzhodne Sibirije. Prav tako se nadaljujejo tudi transporti orožja in streljiva in izvršujejo se nepretrgoma nova utrjevalna dela. Tudi na japonski strani se graditev utrdb nadaljuje.

V TOKIU SO PESIMISTIČNI.

Vse torej kaže, da nevarnost vojne premirjem nikakor še ni odstranjena, in prav mogoče je, da pomeni sedanje zatišje le pridobivanje časa za dokončne priprave za resnični vojni spopad. Gotovo pa je eno, da sklenitev premirja Japoncev ne bo prav nič razbremenila. Njihove čete bodo še nadalje v vsaj enakem številu vezane na rusko mejo v Mandžuriji in Koreji in se ne bodo mogle uporabiti proti Kitajcem. Kako se bodo pogajanja med Moskvo in Tokiem razvijala, ni mogoče prerokovati, zdi pa se, da bodo precej dolgotrajna. Zato je japonska javnost zelo rezervirana in se zaradi premirja ne navdušuje. V ozadju se čuti bojazen, da se bodo sovražnosti morda že v najbližnjih dneh obnovile. V Tokiu vedo tudi, da bi zašla Japonska v tem primeru v skrajno nevaren položaj, kajti vojne proti Kitajski in proti Rusiji ne bi zmogla.

NADALJEVANJE NA KITAJSKEM.

Naj se pa vprašanje sporazuma zaradi obmejnega ozemlja pri Čangku-fengu reši tako ali tako, boj se bo med Rusi in Japonci v vsakem primeru nadaljeval vsaj posredno na japonsko-kitajskem bojišču. Rusi podpirajo Kitajce že od vsega začetka z nasveti svojih vojaških strokovnjakov in bojnim materialom, pred vsem z letali. To podpiranje so v zadnjih tednih vedno bolj čutili, in sedanjí uspehi vojske maršala Čangkajška pri Hankovu so dejansko uspehi v ozad-

ju stoječih Rusov. Letala, ki so potopila japonske ladje na veletoku Jangce, so bila ruska, prav tako tudi ona, ki so pregnala japonske bombnike. Te svoje posredne akcije sovjetska Rusija tudi v bodoče ne bo opustila, to pa bo stalen vir novih napetosti in nevarnosti za odkrito vojno.

RUSKO STALIŠČE

MOSKVA, 13. avgusta. Iz okolice komisarja za zunanje zadeve Litvinova se izve, da bo sovjetska Rusija pri pogajanjih za sporazum z Japonsko striktno vztrajala pri določitvah, ki so vsebovane glede rusko-mandžurske meje v stari pogodbi med carsko Rusijo in cesarsko Kitajsko, sklenjeni v miru leta 1886.

PRIČETEK POGAJANJ.

TOKIO, 13. avgusta. DNB. Po sklenitvi premirja se je takoj sešla komisija za določitev sporazuma o meji med Rusijo in Mandžurijo in pričela svoje delo. Na prvi seji ruskih in japonskih vojaških zastopnikov je bil sklenjen dogovor o pokopu padlih ruskih in japonskih vojakov. Pogajanja radi meje se nadaljujejo.

NOV INCIDENT NA SAHALINU.

TOKIO, 13. avgusta. DNB. Na rusko-japonski meji na Sahalinu se je dogodil nov incident, ki bo lahko povzročil nadaljnje zapletljive. Ko je poslanec Tasirogi s svojim sinom in četo mejne straže inspical severno japonsko mejo na Sahalinu, ga je sprejela ruska obmejna četa s strelji. Pri tem sta bila dva japonska obmejna stražnika ranjena.

NEMIRI V PALESTINI.

JERZALEM, 13. avgusta. Spopadi in atentati v Palestini se nadaljujejo. Včeraj so Arabci južno od Jeruzalema napadli angleško stražo in zažgali železniške naprave. V bližini Nablusa je bilo v spopadu z angleškim vojaštvom ubitih 5 vstašev. V samem Jeruzalemu je pa bil danes ustreljen neki prodajalec zelenjave.

NEMCI IZ TUJINE.

STUTTGART, 13. avgusta. Od 27. avgusta do 4. septembra bo tu šesto zborovanje Nemcev v tujini, katerega se bodo udeležili Nemci iz vseh svojih nasebin v Evropi in onstran oceanov. Zborovanja, ki bo združeno z ogromnimi manifestacijami, se udeleži tudi Hitlerjev namestnik Rudolf Hess.

NOVE MEZDE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

WASHINGTON, 13. avgusta. V skladu z Rooseveltovim stremljenjem po zvišanju življenjskega standarda in kupne sile delavstva, je ameriški kongres pred svojim odhodom na odmor uzakonil važne predloge o mezdah in delovnem času. Osnovno vodilo novega zakona je težnja, da se izloči iz prakse take primere, v katerih delavec dela pod eksistenčnim minimumom, kajti s tem se zvišuje nevarnost neenotnosti in spora med namoščenci in delodajalci. Delovni čas pa po novem zakonu ne sme presegati: V 1. letu 44 ur, v 2. 42, in v 3. delovnem letu 40 ur tedensko.

Borza. Curih, 13. avgusta. Devize. Beograd 10, Pariz 11,8975, London 21,485, Newyork 436,75, Milano 22,98, Berlin 175,50, Dunaj 33, Praga 15,03.

Dunajska vremenska napoved za jutri: Deloma hladnejše, padavine, zapadni vetrovi.

Evropo zajema mrzlica oboroževanja

VELIKE VOJAŠKE VAJE V FRANCIJI, ITALIJI, NEMČIJI IN RUSIJI. UTRJEVANJE VSEH NEŠKIH MEJ.

PARIZ, 13. avgusta. Velike francoske vojaške vaje na alpskih mejah so končane. Zaključil jih je slavnostni defile vseh čet pred predsednikom republike Lebrunom, ministrskim predsednikom Daladierjem, šefom generalnega štaba Gamelinom in drugimi visokimi funkcionarji. Ob koncu vaj je izjavil Daladier časnikarjem, da se more Francija v polni meri zanesiti na svojo vojsko, ki je vsak trenutek pripravljena braniti domovino.

RIM, 13. avgusta. Italijanske vojaške vaje pri Rimu so pokazale, da se je oboroževanje Italije v zadnjih mesecih silno izpopolnilo. Vsa italijanska vojska je popolnoma preurejena in motorizirana. Namen te preureditve je, usposobiti italijansko vojsko za nagle operacije, ki naj že v začetku stro sovražno silo. — Oboroževanje se bo pa še nadaljevalo, ker hoče rimska vlada biti do konca leta popolnoma pripravljena na vse. V Rimu namreč prevladuje prepričanje, da

je položaj v Evropi tak, da nobena presenečenja niso izključena.

BERLIN, 13. avgusta. Dopisnik Havasa poroča, da se Nemčija na vseh straneh mrzlično utrjuje. Ogromne jeklene in betonske utrdbе vzdolž vse francoske in belgijske meje rastejo s tako silovito naglico, da bodo že do septembra v glavnem dovršene. Istočasno so se pričela velika utrjevalna dela tudi na meji proti Češkoslovaški, sledila pa bodo v kratkem na meji Poljske. Razen tega se pripravljata nemška vojska na vojaške vaje, ki bodo po pripravah sodeč največje, ki jih je svet kdaj doživel.

VARŠAVA, 13. avgusta. Včeraj so bile zaključene velike ruske vojaške vaje na zahodnih mejah, katerih namen je bil preizkusiti utrdbę, ki jih je sovjetska Rusija letos dogradila. Pri teh vajah so sodelovale vse vrste sovjetskih bojnih čet od pehote in konjenice do letalcev.

Prihod dr. Mačka v Beograd

BEOGRAD, 13. avgusta. Dr. Vladko Maček se pripelje v Beograd jutri v nedeljo popoldne ob 15.19 v spremstvu ing. Košutića, dr. Šuteja, Večeslava Vilderja, dr. Budisavljevića in Save Košanovića. Prvi sestanek s šefi srbijske združene opozicije bo ob 16.30 v stanovanju Ljube Davidovića. V ponedeljek bo drugi sestanek v stanovanju Joce Jovanovića, tretji pa v stanovanju Miše Trifunovića. Na zadnjem sestanku bo prisotnih po 30 delegatov vsake opozicijske stranke. Dr. Maček bo odpotoval s svojim spremstvom iz Beograda v torek 16. t. m. ob 9.25 dopoldne.

Angleški kralj obišče Ameriko

LONDON, 13. avgusta. Tukajšnji listi pišejo o verjetnosti, da bosta angleški kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta kmalu po Novem letu odpotovala na uradni obisk k ameriškemu predsedniku Rooseveltu v Washington. Ta vest izvira iz neke opombe ameriškega veleposlanika v Londonu. Ako se potrdi, bo dokaz, da se zblizevanje med obema velikima anglosaškima demokracijama razvija v smeri popolnega sporazuma glede bodočega skupnega nastopanja v vseh usodnih svetovnih vprašanjih. Angleški kraljevski par bi ob tej priliki obiskal tudi Kanado.

Zapiski

„Timesovo“ mnenje o Jugoslaviji

V Beogradu se te dni mudi politični urednik londonskih »Times«. Beograjskim novinarjem je izjavil, da ima vtis velikega optimizma, ki vlada pri nas. »Jugoslavija je ena od onih redkih evropskih držav, v kateri ni čutili nikakega nemira«, je nadaljeval ugledni novinar. »Pri vas vlada izredna varnost in vi se zavedate vaše moči. Prepričan sem, da boste zato prav lahko rešili vse svoje težkoče, pa naj bodo kakršne koli narave.«

Med Francijo in Italijo

Francoski publicist Pertinax objavlja v »Daily Telegraphu« svoja razmišljanja o razmerju med Francijo in Italijo ter pravi med drugim, da sporazuma med Parizom in Rimom tako dolgo ne bo, dokler bo stal le še en sam italijanski prostovoljec na Pirenejskem polotoku. Navzočnost Italijanov v Španiji vznemirja vsak dan znova odgovorne francoske politike in ves francoski narod. Ta navzočnost pomeni stalno ogražanje francoskih pomorskih poti in miru na Sredozemlju.

Moskva in rasizem

Nemški lista poročajo, da je moskovska »Pravda« priobčila strankarsko-uradni članek »Konflikt med papežem in Mussolinijem«, v katerem odobrava stališče, ki ga je zavzel Sv. oče napram politiki Mussolinija v vprašanju rasizma. Nemški listi dostavljajo, da imajo vtis, da je hotela »Pravda« nastopiti kot zaščitnica katolicizma.

Hledkov nasvet Poljakom

Na vprašanje dopisnika krakovskega dnevnika »Kurjer Codzienny«, kakšno stališče naj bi po slovaškem mnenju zavzela Poljska v sporu med Slovaki in Čehi, je izrekel voditelj ameriških Slovakov dr. Hledko pred svojo vrnitvijo v Ameriko sledeče značilne besede: »Naš sen je svoboda in izbojevanje vseh državljanških pravic v okviru Češkoslovaške. Vendar smatramo Slovaki boj za svoje pravice za izključno notranjepolitično češkoslovaško zadevo. Poljake prosimo, naj nam ohranijo tudi nadalje dosedanje prijateljsko in prisrčno. Druga prošnja se pa glasi: Poljaki naj zavzamejo nasproti češkoslovaški republiki dobrohotno in prijateljsko stališče.«

Klic učiteljstva

Ob 20-letnici narodne svobode priobčuje »Učiteljski tovariš« na uvodnem mestu članek, ki v njem pravi, da je v tem trenutku treba opozoriti slovensko javnost na pereče vprašanje naših obmejnih krajev in narodno ogroženih predelov. To vprašanje obstaja sicer samo zase, a je rešljivo le s celotno gospodarsko in kulturno organizacijo vsega slovenskega ozemlja. V teh predelih živé onstran državnih meja naši bratje po krvi in duhu, katerim more biti edino jamstvo za optimizem in vztrajnost sreča in zadovoljstvo naših državljanov. Slovensko učiteljstvo je vsak čas pripravljeno, da se postavi v delovno občestvo programatično zasnovanega dela. Zato kliče ob tej uri vse resnične rodoljube, da se strnejo v nepremagljivo falango ter ne klonejo kljub vsem težkočam v svoji veri, da trdna in smotrna volja premaga vse ovire in izvrši najtežje naloge. — »Vsi politični dogodki, ki so se v zadnjih letih odigrali krog nas, nam vpijejo glasen memento, da bodi v naših narodnih vrstah krepka volja, kajti skupna narodna zadeva zahteva skupnih, dobro premišljenih in pripravljenih ukrepov.«

Maribor, 13. avgusta.

Za demokracijo je značilno spoštovanje človekovega dostojanstva. Demokratski red spoštuje človeka posameznika, skupine, ljudstvo, narod. Odnos demokratične vladavine do ljudstva je najmožnejši, ki si ga lahko predstavljamo: vlada je le administrativno telo, ki zadržuje poverljive mu interese ljudstva, le-to pa je svobodno in opredeljuje svoje interese kakor mu ljubo. Dolžnost vlade je, da najde možnosti za čim svobodnejši razmah latentnih narodnih sil, za čim širše sodelovanje naroda v oblikovanju njegove usode. Francoski učenjak Joseph Barthélemy (ki spada k politični desnici) opredeljuje to načelo demokracije takole: »Princip demokracije je v tem, da lahko vsak posameznik na enak način sodeluje v upravljanju kolektivnih interesov. Demokracija izhaja iz spoštovanja človeka in njegovega dostojanstva.« A da bi se zavarovala pravilna dejavnost vladavine v interesu kolektiva, pravi isti avtor: »Demokracija je tisti režim, v katerem je kolikor mogoče večje število članov skupnosti na kolikor je mogoče neposreden način udeleženo v upravljanju skupnih interesov.«

V takih družbenih odnosih se nujno razvija visoka zavest posameznika in množice o svojih dolžnostih in svoji odgovornosti, zakaj kolikor je mogoče neposredni način udeležbe v upravljanju skupnih interesov, torej šola najširše prakse, je najboljša garancija, da se razvijajo vse tiste sposobnosti, ki odlikujejo napredne in produktivne kulturne narode. Pod takimi pogoji se ustvarjajo visoke kulturne vrednote, tako kakor raste drevo neovirano v zraku in na soncu.

Temu nasprotno avtoritarni režim ne pozna ne svobode, ne dostojanstva posameznika ali skupine. Toda avtoritarni režim ne odreja ljudem le svobode in dostojanstva, temveč tudi vsako sposobnost za samoopredelitev. Sicer tudi v avtoritarnem režimu zastopa vlada — po svojem zatirjanju — interesu skupnosti, toda teh interesov ne opredeljuje samo ljudstvo, temveč vrhovna oblast. Najsi ima ljudstvo kakršnekoli želje ali potrebe, ne sme jih niti izraziti, če so le količkaj različne od tega, kar je vrhovna oblast s svojega stališča z dekretom (ukazom) opredelila kot interes skupnosti: saj vendar nihče drugi nima ne možnosti, ne sposobnosti, da bi spoznal resnične interese naroda. Ta miselnost, to preziranje ljudstva, se izraža v zgoščeni obliki v besedah, ki jih je izrekel na praškem filozofskem kongresu l. 1934 italijanski učenjak Giacomo Perticone, profesor univerze v Ferrari: »Nemogoče je ustvariti in celo le zamišljati self-gouvernement (samoupravo) družali te dobronamerne fantazije teoretikov, ki ne poznajo podlosti, zabitosti in odvratne slepote množic.«

Če je to vodilno načelo vladavine, je seveda nemogoče, da bi se razvila politična in kulturna zavest ljudstva. V tem ne moreš spregledati! Posledica takega stališča mora biti resnična »podlost, zabitost in odvratna slepota množic«, propadanje kulturnih vrednot — barbarstvo. Slovanska miselnost, od nekdanje demokratične, nas bo obvarovala od takega barbarstva, potrebno nam je le dovolj poguma, samozavesti in — samokritike.

Sudetski Nemci nezadovoljni

KONCESIJE, KI JIH JE VČERAJ SPOROČIL NEMCEM DR. HODŽA, SO NEZADOSTNE. KAMPANJA NEMŠKEGA TISKA.

PRAGA, 13. avgusta. Včeraj je ministrski predsednik dr. Hodža v navzočnosti vladnega odbora šestorice obrazložil zastopnikom sudetskone-mške stranke stališče vlade do njihovih zahtev. Vlada je pripravljena ugoditi v vseh vprašanih, vendar v nekaterih le do meje, ki absolutno varuje nedeljivost in demokracijo Češkoslovaške. Zastopniki Nemcev so sprejeli vladno stališče na znanje in izjavili, da bodo pripravili odgovor do prihodnje srede. Iz njihovih vrst se izve, da s tem, kar vlada nudi, sudetski Nemci nikakor ne morejo biti zadovoljni. Oni vstrajajo slej ko prej pri zahtevi teritorialne avtonomije in samoodločanja o režimu v mejah svoje pokrajine.

Berlin, 13. avgusta. Nemški tisk napada Češkoslovaško radi razglasa češkoslovaških rezervnih častnikov, v katerem pozivajo praško vlado naj čuva suverenost in dostojanstvo države ter izjavljajo, da so pripravljene za svojo domovino bojevati se in umreti. Prav tako nastopajo proti zaplenitvi glavnega glasila sudetskih Nemcev »Die Zeit« zaradi govora dr. Franka na pogrebu Beyerla v Glaserwaldu. Obenem očitajo dalje Češkoslovaški, da nasilno raznaroduje sudetske Nemce in jim vsiljuje češko uradništvo.

PRAGA, 13. avgusta. Lord Runciman je konferiral včeraj z zastopniki Madžarov in nemških socialnih demokratov. Danes sprejme delegacijo Poljakov.

Madžarska uvaja korporativni sistem

VAŽNE KONFERENCE MADŽARSKE VLADE. REFORME V SISTEMU IN NA VSEH OSTALIH PODROČJIH.

BUDIMPESTA, 13. avgusta. Pred dnevi se je začel ministrski posvet, ki bo trajal štiri dni in ki ima na dnevnem redu važna vprašanja politične, ustavne, socialne in gospodarske prirode. V političnih krogih vlada največje zanimanje za rešitev vprašanja inkompatibilitete (nezdružljivosti dveh dejavnosti v eni osebi, n. pr. ministrujanja in osebnega udejstvovanja v privatni industriji). Po dobljenih poročilih se ne bo ta zakon nanašal samo na ude parlamenta, marveč tudi na višje državne uradnike, glavne državne tajnike in seveda tudi ministre. Na tem štiridnevem posvetu se bo govorilo tudi o nadaljnjem oboroževanju madžarske armade, kakor tudi o vprašanju zaščite rodbine in zviša-

nja življenjskega standarda poljedel-skega ljudstva. Posebno mesto v tem posvetovanju zavzema poizkus rešitve t. zv. vprašanja komornega sistema, čigar pravi cilj je obča uvedba korporativnega sistema po italijanskem vzorcu. To vprašanje je v zvezi z likvidacijo dosedanjih strokovnih organizacij, čemur se pa te organizacije upirajo. Proti razpustitvi se je energično postavila tudi socialno-demokratska stranka in do neke mere tudi krščansko-socialna stranka, ki sta obe pri teh organizacijah udeleženi. Od gospodarskih vprašanj bo ministrski svet obravnaval zlasti problem davčne reforme in novega okvira za izvozno politiko, kar je potrebno zaradi poslednjih sprememb v srednji Evropi.

Kitajci zmagoviti

HANKOV, 13. avgusta. Boji med Japonci in Kitajci pri Hanau so se nadaljevali včeraj ves dan in danes vso noč. Po menjavači se bojni sreči se je Kitajcem končno posrečilo pognati Japonce z bojišča in jih prisiliti, da so se umaknili na ladje. Pri tem so imeli velike izgube. Breg reke je sedaj popolnoma očiščen sovražnikov. V Kinkiangu se pripravljajo Japonci na novo ofenzivo. Letalski napadi na Hankov so se danes ponovili, a brez večje škode.

INETERPARLAMENTARNA KONFERENCA.

BEOGRAD, 13. avgusta. Dne 20 t. m. bo odpotovala v Haag na mednarodno konferenco naša interparlamentarna delegacija. Vodil jo bo predsednik narodne skupščine g. Stevan Čirić. Delegacija bo ostala na Holandskem 8 dni.

POPRAVILO VOJNIH LADIJ.

Beograd, 13. avgusta. Finančno ministrstvo je odobrilo kredit 10 milijonov dinarjev za popravila naših vojnih ladij. Popravila bo izvršila ladjedelnica v Kraljevi.

PRESEDNIK POLJSKE REPUBLIKE NA POTI SKOZI MARIBOR.

OPATIJA, 13. avgusta. Včeraj je obiskal v Lovrani predsednika poljske republike Moščickega pomočnik zunanjega ministra Ciana in mu sporočil pozdrave Mussolinija ter grofa Ciana.

MARIBOR, 13. avgusta. Na poti iz Italije v Warszawa se je z nočnim brzovlakom peljal skozi Maribor predsednik poljske republike g. Ignacij Moščicki.

NOVA BOLIVIJSKA VLADE.

LA PAZ, 13. avgusta. Reuter. Bolivij-ska vlada je v zvezi z ratifikacijo mirovne pogodbe s Paragvajem odstopila. V novi vladi je predsednik in zunanji minister Diez, notranji minister Gonzales, vojni minister general Rivera in finančni minister Mendoza Lopez.

ANGLIJA SPREJEMA NEMCE.

LONDON, 13. avgusta. Reuter. Pretekli mesec je dobilo 188 oseb angleško državljanstvo. Med njimi sta tudi filmska igralca Elisabeth Bergner in dunajski učenjak dr. Hayek, ki je postal profesor na londonski univerzi.

FINSKA IN RUSIJA

TALINN, 13. avgusta. Tas. »Tajevals« razpravlja o razmerju med Rusijo in Finsko in pravi, da so povzročili naj-novejši dogodki mnogo težkoč. Finski listi presojujejo položaj pesimistično in poročajo o načrtu, po katerem bo izkopala Finska med jezerom Ladoga in morjem prekop, da se osvobodi poti čez rusko ozemlje.

FRANCOSKI GLASOVI.

PARIZ, 13. avgusta. Havas. »Journal« objavlja članek o španski državljanski vojni in politiki nevmešavanja. List pravi, da je postopanje velesil v tem vprašanju hinavščina. »Figaro« razpravlja o vojaških vajah, ki jih pripravlja Nemčija in vprašuje, čemu so potrebne te priprave, ko Nemčije nihče ne vzmernirja. »Oeuvre« piše proti prerokovalcem vojne, pravi pa, da mora biti Francija vendarle pripravljena in ne sme izgubiti glave. Mednarodni položaj je resen in zasluži vso pažnjo. Spor na Daljnem vzhodu pa kaže, da so tudi mirne poravnave mogoče.

LORD LANDSBURY NA POTU MIRU

LONDON, 13. avgusta. 80 let stari Lord Landsbury bo odšel prihodnji ponedeljek znova »na pot miru« po Evropi. Lord Landsbury je vodja angleške laburistične stranke. »Na poti miru« se bo ustavil v Sofiji, Bukarešti, Beogradu in Budimpešti. V avdienco ga bodo sprejeli car Boris, kralj Karel, princ Pavle in admiral Horty.

AKCIJA ZA NEMŠKO EMIGRACIJO

PRAGA, 13. avgusta. Preko Berlina je prišel v Prago Lord Aileen, član narodne delavske stranke, ki jo je osnoval pokojni Macdonald. Čeprav označujejo njegovo potovanje za izključno gospodarskega značaja, mu vendar v praških političnih krogih pripisujejo politično mislijo, ker je lord Allen človek, na katerega v Angliji kajo dajo. V Berlinu se je razgovarjal z Ribbentropom glede nemške emigracije; gre za to, da Nemčija dovoli politični emigraciji, da sme odnesti iz države vsaj 20% svojega premoženja.

VOJVODA AOSTA V ADIS ABEBA.

ADIS ABEBA, 13. avgusta. Abesinski podkralj duča d'Aosta se je vrnil sem z oddiha v Italiji.

ZARADI ČENKA IZIDE NAS LIST SELE V TOREK.

Drobne vesti

KMET Z OTROKI HOTEL POD VLAK.

Kmet Gabor iz Račah je v petek zvečer odšel z otroki na progo med postajama Beltinci in Sobota in čakal z njimi na progi sedeč osebni vlak, ki privozi ob pol sedmih v Soboto. K sreči jih je vlakovodja opazil in prčasno ustavil. Naložili so jih na vlak in pripeljali v Soboto. Gaborja so izročili orožnikom. Priznal je, da je hotel z otroki pod vlak. Kol vzrok za ta obupni korak navaja, da so ga deložirali iz stanovanja v Rakičanu in da se bo moral seliti v svojo domovinsko občino Martjanci. Sam je invalid, manjka mu ena roka. Invalidnina je premajhna, da bi mogel preživljati sebe in družino. Zena je bila dalje časa v Franciji, zdaj pa služi za nje kruh v Nemčiji. Iz hišice, ki si jo je kupil na obroke, je bil deložiran, ker je ni mogel odplačevati. Upal je, da bo dobil kaj agrarne zemlje, pa ga je tudi io upanje varalo. — Drugega dne so ga privedli domov, kjer so popisali vse njegovo imetje. Pohištvo in otroke so nato odpeljali v Martjance, Gaborja pa zaprli.

Gasilska četa v Račah priredi jutri 14. t. m. veliko tombolo s petnajstimi lepimi dobitki in 300 vrednostnimi dobitki. K obilni udeležbi vabi uprava.

V Framu in Račah bodo dobivali naročniki »Večernik« še isti dan popoldne dostavljen na dom. S tem smo ustregli želji mnogih prijateljev, ki bi radi dobivali list čimprej v roke.

Pojasnilo na pojasnilo. Danes dopoldne se je zglasil v našem uredništvu g. avtomehanic E. Sinkovič in izjavil, da je pojasnilo, ki ga je v našem listu priobčil g. Zorko, neresnično, temveč je dejansko stanje tako, kot smo ga priobčili prvič pod naslovom Zanimiva kupčija z avtomobilom. Za nas je ta stvar zaključena in ne bomo prinašali ponovnih pojasnil.

S sekiro napaden, ker je prepodil ljubimca svoje hčerke. V tukajšnji bolnici so pripeljali 51 letnega poljskega delavca Franca Dominka iz Loke pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju. Ko je sinoči prepodil ljubimca svoje 18 letne hčere, ga je ta s sekiro napadel in ga po celem telesu teško poškodoval.

Zrtev poklica je postal 46-letni elektromonter Fran Karnovšek v rudniku Zabukovca pri Zalcu. Pri pregledovanju transformatorja je po nesrečnem naključju prišel v stik z električnim tokom, ki ga je na mestu usmrtil.

V smrt iz obupa. V vasi Murščak so bili ljudje te dni priča žalostnega prizora, ko so obupno plakajočo mater vodili pod roko njeni hčerki. Bila je to 60-letna Terezija Mir, ki je zapustila svoj dom, ker ji tam radi večnih preprirov ni bilo več obstanka. Sprejela jo je pod svojo streho njena poročena hči, ki je vse storila, da bi ubogo, do smrti obupano mater potolažila. A v naslednji noči se je mati podala iz hiše v listnjak in se tam obesila. Ko jo je našla hči, ki je bila mater kmalu pogrešila in jo z lučjo iskala po hiši, je bilo že prepozno. Tragična smrt dobre, a tako nesrečne žene je po Murškem polju zbudila pomilovanje vseh, ki so jo poznali.

Pes ga je ugriznil. Pes je popadel na Merdansovem dvorišču tkalca A. Planinca in mu srglal hlače ter prizadejal na nogi precejšnjo rano.

Motociklist podrl kolesarja. Na vogalu Kettejeve ulice je neznan motociklist podrl Avg. Furmana, ki si je pri padcu zlomil palec na roki in zadobil lažje poškodbe. Nesrečo je zakrivil motociklist, ker je vozil po levi strani. Po nesreči jo je hitro odkuril.

Zasilen pristonek jadranskega letala. Ob Vrbanski ulici je pristalo jadransko letalo, katerega je vodil g. Crnjanski, doma iz Beograda. S pomočjo neklih dečkov je spravil letalo na travnik Razer dvora, bilo je pa tudi takoj obveščeno letališče na Tezmem, ki je poslalo po letalo tovorni avto. Letalec in letalo sta ostala nepoškodovana.

Hlinka se bo pritožila v Haagu

Zadnja številka mesečnika »Nástup«, ki ga izdaja radikalna mlada generacija slovaške ludove »Hlinkove« stranke, dokazuje, da je Pittsburski sporazum mednarodna pogodba, ki je bila sklenjena med dvema narodoma, in to med Čehi in Slovaki. Kot taka je bila tudi predložena mirovni konferenci. Dalje pravi, da obstaja možnost, da se bodo Slovaki sklicevali na izpolnjevanje obvez, prevzetih v sporazumu, po veljavnem mednarodnem pravu pred mednarodnim sodiščem v Haagu. V zvezi s tem člankom se je izvedelo, da bo dr. Hledko, ki te dni odhaja v Ameriko, zbral med ameriškimi Slovaki večjo denarno vsoto, s katero bi se financiral proces v Haagu. Osnutek pritožbe je že izdelan; izdelali so ga trije mladi pravniki ludove stranke, pred odposiljativjo pa ga bo pregledala še kaka avtoritativna oseba s področja mednarodnega prava.

Novice

Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani

Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bila ustanovljena „Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani“ — Akademija bo mogla začeti z rednim delo že to jesen

Na predlog prosvetnega ministra Margaraševiča je na svoji snočni seji ministrski svet med drugim namreč sprejel tudi uredbo o ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, za katero je bilo s § 37 vnešeno zakonsko določilo v finančni zakon za proračunsko leto 1938-39.

Po tej uredbi dobi novo ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani značaj pravne osebe po javnem in privatnem pravu. Akademija ima štiri odseke: zgodovinsko-filološkega, matematično-prirodoslovnega, pravnega in umetniškega. Predsedstvo in prvi redni člani bodo imenovani na predlog prosvetnega ministra s kraljevim ukazom.

Slovenska Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani bo imela lahko rednih članov največ 30, dopisnih do 60, število

častnih članov pa ni omejeno.

Naloga Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je gojiti in podpirati razvoj umetnosti, pokreniti in podpirati znanstvena raziskovanja in izdajati znanstvena dela. Pri proučevanju znanosti o jeziki, pravu, etnografiji itd. se bo Akademija v prvi vrsti ozirala na področje kraljevine.

Akademija se bo vzdrževala s lastnim premoženjem, z dohodki od prodanih publikacij, z volili in prostovoljnimi prispevki. Prosvetno ministrstvo pa bo tudi vsako leto vstavljalo zanjo posebne postavke v državni proračun.

Pričakuje se, da bodo prvi člani slovenske Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani imenovani že v teku meseca septembra in da bo Akademija mogla pričeti z rednim delom že to jesen.

Slovenske gorice dobe telefon

Večji del Slovenskih goric je brez telefonskih in brzojavnih zvez. So proge, kjer na razdaljo po 20 do 26 km ne najdemo nobene od teh obče koristnih javnih naprav.

Po zaporednih intervencijah kraljevnih faktorjev pri ministru pošte je direkcija pošte v Ljubljani sedaj odredila gradnjo nove telefonske linije Ptuj—sv. Urban pri Ptuj—sv. Bolfenk v Slovenskih goricah—sv. Andraž v Slovenskih goricah—sv. Anton v Slovenskih goricah, ki bo dolga 26 km.

Prebivalstvu bo se na ta način omogočilo telefoniranje in predaja brzojavk pri poštah sv. Urban pri Ptuj, sv. Bolfenk v Slov. gor., sv. Andraž v Slov. gor. in sv. Anton v Slav. goricah.

Interesenti na teh telefonskih zvezah so izpolnili od poštne uprave stavljenе pogoje in so s svojimi obveznimi prispevki omogočili otvoritev navedenih novih telefonskih central.

Upamo, da bo delo pri novogradnji, kjer so zaposleni naši domači brezposelni delavci, naglo napredovalo.

Neizmerno nestrpno že čakamo trenutka, ko bo glas telefona in brzojava prodrl tudi v ta naš prelepi del Slovenskih goric.

S filmom po Kozjaku

Kljub materialistični dobi, v kateri živimo, se še najdejo idealisti, ki žrtvujejo svoj prosti čas za prosveto in za naobrazbo našega naroda. Dokaz temu so naše akademičarke, ki so prebile velik del svojih počitnic med našim ljudstvom, vrh Kozjaka na Kapli. Delovni tabor Doma visokošolk v Ljubljani si je letos izbral našo mejo za taborišče svojega prosvetnega dela in zaznamuje prav lepe uspehe.

Tik nemške meje, v šoli na Kapli, so letos taborila mlada dekleta, ki so si nadela za cilj, da po svojih močeh pomagajo širiti izobrazbo med pridnimi Kozjani, med katere se tako redko izgubi tujec. Sprva je bilo prebivalstvo precej nezaupno, ko pa je spoznalo, da mu hočejo akademičarke le dobro, jim je hitro odprlo srce in jih sedaj ne more dovolj pohvaliti. V šoli so dekleta opremila predavalnico, v kateri so v nedeljah po maši in po večernicah, ko se je od blizu in daleč nabralo dovolj kmetov, razlagala s poljudnimi besedami, kaj je našemu obmejnemu kmetu najbolj potrebno. Cela vrsta filmov je ponazorela izvajanja in pokazala v sliki in besedi prvo pomoč pri neugodah, temeljne pojme o medicini, higijeni, negi otrok itd. itd.

Za nameček pa je film popeljal poslušalce v planinski raj, ob naš Jadrin in v druge predete Jugoslavije. Domačini ne morejo dovolj pohvaliti truda, ki so ga imele bodoče zdravnice, profesorice, sodnice, odvetnice, učiteljice, uradnice itd. z njimi in jim lakorekoc odkrila obzorje in svet. Ob slovesu je delovni tabor, ki je vršil tudi važno statistično službo za Higi-

jenski dom v Ljubljani, med najpogostejših prebivalcev razdelil kopico manufakturnega in drugega blaga, ki ga je nabral pri mecenih v Ljubljani, Mariboru in drugih krajih.

Dekleta so eno šolsko sobo spremene v spalnico. Sama so si kuhala in se tako praktično udejstvovala v gospodinjstvu. Agilna predsednica gđc. Ada Dekvalova je strogo pazila na disciplino in vsaki tovarišici določila delokrog. Često se kmetom pomagale na polju, da se nekoliko razgibljejo. Hitro je v veseljem razpoloženju kljub delu za narod dekletom potekel čas v svežem planinskem zraku 500 metr. nad Dravo in le nerade so se danes ločile od prijateljev, ki so jih pridobile med priprostim a dobrim ljudstvom na eksponirani točki naše meje. Naj bi naše visokošolke dobile še mnogo posnemalcev in naj bi naša mladina v počitnicah šla v večjem številu med prebivalstvo, zlasti obmejnih krajev, kjer ima hvaldežno polje za povzdigo prosvete. Takih idealistov, kot so te naše visokošolke, nam manjka. Zato naj mladina nadaljuje delo, ki so ga začela dekleta.

o. Iz srednješolske službe: Prestavljeno so profesorji: Srečka Baraga iz Maribora v Ptuj, Milan Grbič iz Subolice na klas. gimnazijo v Mariboru, Karel Kožuh s klasične na realno gimnazijo v Mariboru, Cvetka Matekovič iz Maribora v Ptuj, Jožica Piric in Rudolf Pregelj iz Maribora v Ljubljano, Zora Pretnar iz Maribora v Mursko Soboto, Emil Pavelka iz Aleksincea na real. gimnazijo v Mariboru, Konrad Dražar z realne na mešano nepopolno real. gimnazijo v Mariboru, Mara Tominc iz Kočevja na real. gimnazijo v Mariboru, Alojz Založnik z mešane nepopolne na real. gimnazijo v Mariboru.

Kavarna „Rotevž“

o. Smrt zavednega narodnjaka. Danes zjutraj je umrl v Sv. Marjeti ob Pesnici ugleden posestnik in zaveden narodnjak g. Ivan Grabušnik, star šele 57 let. Slava njegovemu spominu!

o. Elektrifikacija v Košakih — nič! Letos se v košaški občini na elektrifikaciji nič ne dela. Krivi so temu visoki davčni zaostanki, ki jih ima občina. Zato se to zadrževni proračunski izdatki že dve leti ne morejo realizirati. V proračun je sicer letos vnešena postavka za elektrifikacijo v višini 25.000 dinarjev, ki pa se najbrže ne bo mogla v te svrhe uporabiti.

o. Električni vodovod za škropljenje cest, ki ga je zgradila studenška občina pri gostilni »Bela zastava« na Pekrski cesti in je veljal 25.000 dinarjev, se je zelo dobro obnesel. Po poglobitvi studenca za 2 metra se je kapaciteta vodovoda povečala in povsem zadošča za nabavo vode z škropljenje najbolj prometnih cest v Studencih.

o. Železniška nesreča med Prevaljami in Dravogradom. Vlak je lažje poškodoval 70-letnega gluhega starca Mihaela Pistotnika, hlapca pri nekem kmetu v Farni cerkvi pri Prevaljah.

o. Vlak povozil železničarja. Danes okoli 5. ure zjutraj se je na kolodvoru na Pragerskem pripetila teška železniška nesreča. Pri lokalnem premikanju je bil zaposlen tudi premikač 38 letni Jernej Bohak. Prestavil je kretnico in dal signal za premik. Po nesrečnem naključju pa je Bohak padel in zgrabila ga je lokomotiva. Stroj in dva vagona sta peljala preko njega. Ker je železničar ležal baš med tračnicami, ga je lokomotiva kotalila s seboj. Pri tem se je Bohaku zlomila desna noga pod kolenom, strl se je več reber in je dobi tudi zelo nevarne notranje poškodbe. Ponesrečenca so nezavestnega takoj prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je bil operiran.

Vpisovanje v Enoletni trg. tečaj „HERMES“

Temeljito strokovno trgovsko izobrazbo si pridobite na „Hermesu“ Enoletnem trgu. tečaju v Mariboru. Prijavite se čimprej ravnateljstvu „Hermesa“ Maribor, Zrinjskega trg 1. Zahtevajte prospekte! Vpisovanje dnevno

ZEMLJA POŽIRA POKOPALIŠČE

Na zemunskem katoliškem pokopališču so se začeli te dni pogrezati celi grobovi v zemljo, tako da je morala pokopališka uprava prepovedati vsak dohod na pokopališče. Grobovi se pogrezajo zaradi rovov, ki so jih nekaj izkopali Rimljani pod gričem. Uporabljali so jih za kleti. Še danes shranjujejo v njih nekateri trgovci vino, bencin, petrolej itd. Včasih so prebivale v njih tudi siromašnejše družine, a danes je malo verjetno, da bi si še kdo upal vanje. Govori se, da so rovi spajali današnji Zemun z Beogradom. — Beogradska občina je poslala posebno komisijo, da prouči vso zadevo. Ti so ugotovili, da so se grobovi pogrezali v neki zapuščen rov, ki je izkopen pod katoliškim in pravoslavnim pokopališčem. V precejšnji nevarnosti je tudi bližnje pravoslavno pokopališče. — Trenutno so odredili, da se morajo prenesti oni grobovi, ki jim preti nevarnost.

Koce, odeje

iz vate, volne, puha, kakor tudi svilo in klate za odeje kupite najceneje pri tvrdki „OBNOVA“ F. Novak, Jurčičeva ulica 6

n. Razstava obrtnega tiska v Beogradu O priliki obrtne razstave v Beogradu bo zavzela posebni del razstava obrtnega tiska in literature. Pomen te razstave ni treba posebno poudarjati, kajti tisk je v sodobnem življenju eno najmočnejših sredstev. Razstava ne bo pokazala samo tok in zanimivosti svojega razvoja, ampak bo dala tudi imočno pobudo za nove poti in krepitev stanovske zavesti v bodočnosti. Pričakuje se široka udeležba vseh, ki razpolagajo s kakršnim koli značilnim primerom ali kompletom s področja tiska. Izložba ima svoj pomen tudi za avtorje strokovnih del o tiskarstvu.

n. Angleška podmorska flota v Crikvenici. Med Šilo in crikveničko luko se je zadržala flota angleških podmornic z

Hladni lokali, prijeten vrt, brez prahu - Prvovrstna vina, breskvina bovla

svojo matično ladjo »Maedston«. Komandanta angleške flote in naše Pomorske obrambe v Selcu sta drug drugega obiskala. V Crikvenici sta še zadržana bolničarski parnik »Maine« in rešilni parnik »Relians«. Ob prihli sprejema angleške podmorske flote so v Crikvenici razobesili zastave.

n. Jugoslovansko-češkoslovaško ligo v Sarajevu je Banska uprava drinske banovine razpustila, ker je prekorajčila svoj delokrog. Predsedstvo lige je proti temu vložilo pritožbo na notranje ministrstvo.

n. Zavarovalniško uradništvo je podpisalo kolektivno pogodbo. Po več ko enomesečni stavki je zavarovalniško uradništvo podpisalo na Banski upravi v Zagrebu kolektivno pogodbo z delodajalci »Jadranske zavarovalnice« in zavarovalne družbe »Internacionale«. Po novi službeni programiki so urejeni delovni odnosi in pravice uradništva. —

Uradništvo je plačeno po treh kategorijah. Začetna plača je 1200 din (za ženske 1000 din), druga kategorija 1800 din in tretja 2400 din. Nadalje je določena 13 plača, plača za čas bolehanja, delovni čas itd.

n. Vendarle dež v Primorju. Po vsem Primorju je končno vendarle dežilo. Dežja je padlo do 24 mm.

n. Prepovedana nova stranka. Notranje ministrstvo je zavrnilo prošnjo poslanca Milana Petkoviča in tovarišev za ustanovitev nove stranke: »Kmetstvo in narodnostno gibanje«.

V nedeljo, 14. avgusta 1938 ob 15-30 uri ponovitev - sijajno upsele narodne igre: „MIKLOVA ZALA“ v letnem gledališču Sokola Ruše. - V slučaju slabega vremena na praznik 15. avgusta 1938.

n. V Beogradu so znižali cene kruhu. Beogradski peki so sami začeli zniževati cene kruhu; najprej oni na periferiji, pottlej še v centru.

n. Nezapisani rekordi. V beograskem pristanišču pod mostom Kralja Aleksandra nosijo delavci do 420 kg težke tovore. Nosači imajo svojo organizacijo. Vsak novi nosač, ki se prijavi, se mora pripravljati na nošnjo najmanj dva meseca. Jedo po trikrat na dan hrano, ki jo kuha njihov kuhar. Najmanjša teža, ki jo zmore vsak med njimi, je 200 kg. Ti vsakodnevni rekordi niso zapisani po časopisu.

n. Na 8 let težke ječe in trajno izgubo častnih državljanških pravic je obsodilo sodišče v Ogulinu cigana, ki je junija t. l. počakal v gozdu Silić Marijo in njenega sina ter ju oropal. Ženski je odvzel 400 din, s katerimi je nameravala kupiti kravo, fantu pa je slekel obleko in z njo zbežal.

100.000 Din

je danes zadela srečka drž. loterije

štev. 86831

ki je bila kupljena v glavni kolektori drž. razr. loterije bančni poslovalnici

BEZJAK, MARIBOR

Gosposka ulica 25 325

n. Medvedi napadajo kmete. Iz Sarajeva javljajo, da so v vaseh Ravno Brdo, Mehina luka in Pazariču pojavili medvedi. Enemu kmetu so poklali živino, drugemu dve kozi. Ko je šel kmet Ibro Beširovič te dni v gozd na delo, je navelil nanj medved in slaba bi mu prela, da ni imel s sabo ovčarskih psov, ki so medveda pregnali. Kmet je bil samo lažje opraskan. Dalje sta kmeta Hasan Mrkonjič in Mujo Krlibič srečala medvede, ko sta šla na polje. Tudi te so pregnali vaški psi, ki so bili v bližini.

n. 7.500.000 din za bolnico v Zagrebu. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je odobrilo 7.500.000 din za dovršitev Zakladne bolnice v Zagrebu.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Drugi dan zrebanja 36. kola so bile izžrebane sledeče številke:

80.000 Din 78109
60.000 Din 16733
50.000 Din 86727, 90068
30.000 Din 7572, 47819, 60641, 89682
25.000 Din 67582, 83060
20.000 Din 11688, 82138
15.000 Din 25346, 36548, 43849, 69731
12.000 Din 23208, 47565, 54859, 69754
10.000 Din 3768, 4153, 25208, 43080, 65296, 72097, 84699, 92329

8000 Dinar
9686, 17656, 17680, 20921, 29834, 37641, 39306, 42041, 51969, 64883, 76351, 83309, 99435,

6000 Dinar
11237, 11898, 20408, 28588, 29571, 36713, 48102, 59256, 69057, 70585, 72457, 81015, 81601, 89120

5000 Dinar
7736, 8654, 10811, 18159, 18992, 24479, 25579, 28374, 29476, 37094, 38231, 40309, 44934, 45132, 51706, 61044, 62103, 64788, 65781, 67182, 67832, 68127, 70874, 84604, 89766, 92300, 94912, 98027.

3000 Dinar
2147, 4817, 8310, 9203, 9563, 10915, 12142, 18973, 19549, 20852, 28063, 31757, 35671, 35653, 37693, 44377, 47716, 48641, 54063, 56089, 56609, 66731, 68783, 71446, 75586, 76557, 83349, 99723.

Pooblaščen glavna kolektura drž. razredne loterije bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

Maribor

13. avgust 1914

Preganjeni ruški „veleizdajalci“

Ruše, 13. avgusta. V verigi dogodkov in naporov za naše osvobodjenje tvorijo tudi dogodki v Rušah 13. avgusta 1914. leta droben člen, ki dovolj zgovorno priča, kako nevarno, toda častno in pogumno, je bilo biti takrat zaveden Slovenec, prepričan, da slovenskemu narodu ni na večne čase usojeno zgolj robovati „tujčevi peti“. Danes mineva 24. let, ko so bili v zgodnjem dremotnem jutru zavedni Rušani priča nenavadnega dogodka. Močna žandarmerijska eskorta, ki ji je bila za pomoč dodeljena še številna avstrijska soldateska, je okoli 5. ure zjutraj aretirala celo vrsto zavednih Rušanov, jih kot zločince uklenila ter na tovornem avtomobilu odpeljala proti Mariboru. Kako se je to takrat izvršilo, ni moči popisati dovolj drastično, še živenci aretiranci in ruški „veleizdajalci“ se danes s trpkostjo, toda s pogumom in ponosom spominjajo tistega jutra in vseh nadaljnjih dni trpljenja in zaničevanja, ki so ga morali prestati v graških zaporih. Kot „nevarni elementi in veleizdajalci“ so bili takrat označeni in aretirani ter preganjeni Rušani Bečela Avguštin, Bečela Marija, Cerk Alojz, Glaser Marija, Glaser Viktor, Gorišek Elza, Lesjak Davorin, Lingelj Dragotin, Pogačnik Hinko, Senkovič Matija, Senkovič Gabrijela, Stani Tomaž, Vigec Jurij, dalje Juvančič Olga in

Mesarič Zvonko iz Selnice ob Dravi, župnik Bračič Andrej iz Limbuša ter danes že pokojni Rušani Glaser Alojz, župnik Ile Janko, Lasbacher Albina, Ozvald Lina, Novak Frančiška, Serbec Miha in Lasbacher Josip.

„Sprejema“, ki se ga takrat doživeli aretiranci zavedni Slovenci v Mariboru s strani Nemcev in nemškutarjev se danes še živenci „ruški veleizdajalci“ spominjajo s prav posebnim občutkom, zakaj v gnevu so se jim krčile pesti, ko je valila proti njim podivjana drhal, jim grozila ter jih obmetavala s kamenjem. Podobnega ponižujočega sprejema so bili deležni tudi v Grazu, kjer so jih vrgli v ječe za dva meseca. Ta dva meseca sta bila za zavedne Rušane trpka pot šikaniranja, zasliševanja in brezvestnega trpinčenja. Z izpustom iz graških zaporov pa preganjanja še ni bilo konec. Ponižanj in večnega zasledovanja je bilo konec šele z osvobodjenjem, ki je zlomilo c. kr. dvoglavega habsburškega orla.

Danes zrejo „ruški veleizdajalci“ na tiste dni in dogodke s ponosom in svesti si, da tudi v nježjih dneh niso zatajili svoje matere, svojega jezika, svojega naroda in narodnega prepričanja, četudi so bili za te svetlinje preganjeni in ponižani do skrajnosti. Zakaj le skozi trpljenje in ponižanje ter pogumna dejanja je vodila pot v osvobodjenje in svobodno Jugoslavijo.

zgodovinske priče bitnosti z očetove in materine grude, za to bi bilo treba sredstev in časa.

Narodne noše iz Primorske so še vselej zbujele pozornost, ker je v njih preprostost in kombinacijah barv mnogo čuta za lepoto, kar se more razbrati iz razstavljenih vzorcev. Številne razglednice kažejo ondodna naselja, fotografski posnetki pa močno razgibano prosvetno delo pevskih, bralnih in drugih društev neke večjih, ampak celo v najmanjših stranskih vaseh. Nekatera društva imajo tudi svoje papire.

Občinstvo se ustavlja ob sliki tržaške narodne trdnjave — Narodnega doma. Na steni visi ključ njegovih vhodnih vrat. Ni treba, da razkrivamo čustva izgnancev, ko zro na to relikvijo, saj dovolj govori solze, ki zalije oko marsikaterga obiskovalca.

Na sredi sobe so tiskani dokazi duševnega dela — časopisi, revije, knjige — do zadnjega napon. Izjemno pozornost vzbuja izvod 1. štev. »Edinosti« iz leta 1876., kakor tudi vokvirjen izvod »Primorskega lista« iz l. 1900. Prav tako je vredno videti starinsko skrinjo, ki tudi spada med redkosti. Obiščite to razstavo in se poklonite slikam narodnih herojev, ki jih je ljubezen do svoje zemlje gnala v največjo odpoved!

m. Zdravniška vest. V Maribor je premeščen specialist za uho, nos in vrat, g. Sava Aleksič, dosedaj ordinarij oddelka za ušesne, nosne in vratne bolezni v splošni bolnici v Celju.

m. Slovesno polaganje temeljnega kamna za nov gasilski dom v Studencih se vrši v ponedeljek, 15. avgusta ob 2. uri popoldan. Priključno se vrši narodno slavlje.

m. Muhasta priroda. Posebnost letošnjega Mariborskega tedna je tele, ki ga je priroda obdarila s šestimi nogami. Za ta izredni pojav se zanimajo znanstveniki iz Gradaca, ki bodo tele s šestimi nogami od lastnika g. Ceriča odkupili.

m. Petdesetletnica združenja brivcev. Te dni slavi Združenje brivcev, česalcev in sorodnih strok v Mariboru petdesetletnico svojega obstoja. Ta svoj jubilej bo proslavilo združenje jutri, v nedeljo 14. t. m. ob 20. uri v hotelu »Meran« s svečanim sestankom vsega članstva.

Da se omogoči tudi zunanjim posetnikom »Mariborskega tedna« udeležiti se krasnih izletov Putnika Maribor, ki jih prireja na praznik, v ponedeljek, dne 15. avgusta z luksuznimi avtokari: v Rogaško Slatino Din 50.—, v Celovec (Vrbsko jezero) Din 120.—, se sprejemajo prijave, v kolikor bodo na razpolago še prosta mesta tudi v nedeljo 14. t. m. do 10. ure pri Putniku, Maribor, Trg svobode-grad.

m. Na razstavišču Mariborskega tedna zbujejo veliko zanimanja ročni brzopletni stroji »ANOS« ki so letos prvič razstavljeni. ANOS brzopletni stroj je na ročni pogon in se na njem lahko izdelujejo vsakovrstne pletnine, nogavice, šali, sviterji, jopice, otroške obleke, rokavice, čepice itd. Tvrdba ANOS v Orožnovi ul. 6. ki je domača tvrdka, nauči vsakega kupca brezplačno pletti na tem stroju.

m. Na razstavi mariborskega tedna se lahko prepričate, da ima najfineše posteljne odeje, prvovrstno ročno izdelane tvrdka A. Stuhec, Stolna ul. 5, specialna trgovina in izdelovanje postelinskih odej.

* Glavna biletarna Putnik-a na Trgu svobode v gradu posluje v nedeljo, dne 14. avgusta od 9. do 11. ure. Ekspozitura menjalnica na glavnem kolodvoru pa je v nedeljo in na praznik v ponedeljek odprta pri prihodu in odhodu vseh mednarodnih vlakov!

* Moderne tihe budilke že od Din 65.— naprej. Prodaja tudi na obroke pri M. Ilger-jevem sinu, juvelirju, Gosposka ul. 15.

* Jutri bo tombola gasilske čete Po- brežje. Tablica 2.— din. Pridite!!

* Delavsko pevsko društvo »Enakost« priredi v nedeljo 14. avg. veliko poletno veselico na vrtu pos. Sagadin-a, Erjavčeva ul. v Studencih. Vabljeni prijatelji petja in dobre kapljice.

* Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je dnevno, tudi ob nedeljah in praznikih, od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat. Začetek 9. septembra.

* Mariborčani in okoličani pohitijo v nedeljo dne 14. avgusta t. l. v Ruše, kjer bo ob 15.30 uri v letnem gledališču Sokola Ruše ponovitev pri premijeri dne 24. jul. t. l. sijajno uspeje narodne igre »Miklova Zala«. V slučaju slabega vremena se vrši ponovitev naslednji dan dne 15. avgusta t. l. Pridite! Ruše vabijo!

* Velika tombola JS dne 15. avgusta na Trgu svobode. Glavni dobitki avtomobil Opel, motorno kolo, moderna spalnica, radio-aparat, harmonika itd. Tombolske karte po din 5.—.

* Nova ureditev odpiranja in zapiranja trgovin. Združenje trgovcev za mesto Maribor opozarja svoje člane, da stopi dne 16. t. m. v veljavo nova uredba Kr. banske uprave o odpiranju in zapiranju trgovin z določbo, da smejo biti v Mariboru vse trgovine odprte v mesecih juliju in avgustu od 7^{1/2} do 12. in od 15. do 19. ure. V ostalih mesecih pa od 7^{1/2} do 12. in od 14. do 18^{1/2} ure. Izjema velja edino za delikatesne trgovine v toliko, da smejo obratovati zvečer do 20. ure. Kupujoče občinstvo se naproša, da si v navedenem času preskrbuje svoje potreščine, ker je trgovstvo obvezno držati se oblastvenih predpisov.

Prisilna združenja in mariborski obrtniki

Novelirani obrtni zakon, ki sicer še ni uveljavljen, predvideva samo velika obrtna združenja po vzorcu hrvatskih. Po tem zakonu naj bi obstojali dve vrsti združenj, in sicer strokovna združenja, ki morajo imeti najmanj 200 članov ter skupna združenja z najmanj 500 člani. Maribor ima 14 strokovnih združenj, med njimi so pa samo tri taka, ki bi tem pogojem ustrezala. To so Združenja čevljarjev, krojačev in mesarjev. Ta bi lahko ustanovila strokovna združenja po noveliziranem zakonu, toda samo po predhodnem dovoljenju pristojnega ministrstva. Ostala mariborska združenja, kakor n. pr. peki, slaščičarji, sodarji, kovači, brivci, urarji, zidarji in mizarji, bi po novem obrtnem zakonu sploh ne mogla imeti samostojnih združenj, ker nimajo potrebne števila članstva. Če pa že hočejo imeti svoja lastna strokovna združenja, se bodo morali združiti z

ostalimi v naši banovini. Seveda ne bo potem sedež v Mariboru, temveč v Ljubljani. To pa mariborski obrtniki odločno odklanjajo. Na nedavni konferenci mariborskih obrtnikov so se vsi izrekli proti novelizaciji obrtnega zakona, ker bi prišli glavni sedeži v Ljubljano. Kako bo to vprašanje rešeno, bo pokazala bližnja bodočnost. Vsekakor pa bodo morali upoštevati mnenje 47 mariborskih obrtnih združenj. I. G.

»NANOS« NA MARIBORSKEM TEDNU

Tudi emigrantsko društvo »Nanos« ima svoj kotiček na M. t. in to v 2. nadstropju mešč. šole, torej med gospodarsko skupino, kar pa se nam ne zdi primerno. Agilni Nanosčani so namreč zbrali in izložili le drobce kulturno zgodovinskih prič iz naše zasušene zemlje, ki pa vendar precej živo in nazorno dokumentirajo življenje in kulturno višino ondodnega (primorskega) ljudstva do prevrata, oziroma do tragedije izobčinstva. Kot rečeno, niso to vse in edine

Kultura

Nietzsche proti vojni in anti semitizmu

Temps prinaša v svoji rubriki »Pošta« nekaj zanimivih citatov iz Nietzscheja, za katerega se še danes ponekod toliko navdušujejo, a ga ne razumejo. Pisec dokazuje, kako daleč stojijo od njega tisti, ki se nanj najbolj sklicujejo. V svojem delu »Potnik in njegova senca« pravi pod naslovom »Načini poti k resničnemu miru« med drugim tudi sledeče:

»Zanikati moramo doktrino armade kot sredstva obrambe prav tako odločno kot želje po zavojevanju. Prišel bo morda dan, ko bo narod na višku discipline in vojne inteligence, katero je dosegel z ogromnimi žrtvami, svobodno vzkliknil: „Zlomimo meč!“ ter bo do temelja uničil svojo vojno organizacijo.»

Bolje je svojosti kakor sovražiti in bolje je dvakrat propasti, kakor da te sovražijo in se te bojijo; to bi moglo nekoga dne postati geslo vsake organizirane družbe.

Na podoben način govori o oboroženem miru in o duševni pripravljenosti za resnični, pravi mir.

Še aktualnejše so njegove izjave o antisemitizmu. V pismih sestri E. Foerster-Nietzsche, ki so izšla 1914 pod naslovom: »Samotni Nietzsche« je nekaj zanimivih mest. Tako pravi na primer:

»Naš novi cesar mi vedno bolj ugaja. Začel se je odločno obračati proti anti-

semitizmu.«

V drugem pismu stoji:

»Vračam se k svojemu stališču, kar se tiče antisemitizma, oziroma antisemitov, med katerimi je mnogo spoštovanja vrednih, zelo zmognih in odličnih mož; to me ne moti, da, to je zame celo nov vzrok, da sem za boj proti antisemitizmu, ki razmetava in zastruplja toliko dragocenih energij...«

Nietzsche je visoko spoštoval židovske pisatelje in znanstvenike kot »pionirje vseh duhovnih gibanj v Evropi«, vendar je na drugi strani priznal, da imajo tudi židje slabe lastnosti, toda krivično bi bilo — po njegovem mnenju — soditi, da bi jih židje ne imeli, ko jih pa ima vsak narod in vsak posameznik.

Breskov cvet

Nastop »Neodvisnega gledališča« pod vodstvom režiserja Fr. Žizka je bil senzacija. Na predstavo je prišlo vse, kar se količkaj zanima za gledališke probleme in je napolnilo dvorano.

Priznati je treba, da je režiserju uspelo, da nas je prepričal o življenju novega avantgardističnega gledališkega stila. In v čem je ta avantgardistični stil? Režij in igralcem v tem gledališču ni do tega, da bi vzbudili v gledalcih dejem, da se vse to v resnici godi. Zato je inscenacija več kot primitivna: trije paravani, ki jih igralci sami med igro spreminjajo, kakor pač zahteva tekst: zdaj v ulico, zdaj v samostan. Kostumi in maske niso

vern »po življenju« ampak zgolj naznačeni v svoji značilnosti: bele brade iz svile, rokavice, ki se jih držijo cekini. Konja predstavlja igralec, ki drži v rokalah konjski rep itd. Torej skrajni a hoteni primitivizem ali če hočete simboli zem. In vendar se da do pitem doseči čudoviti, resnično poetični efekti.

Predstava je bila sicer nekoliko naglo pripravljena in so se tu pa tam videle nedodelanosti, toda bilo je nekaj prizorov, ki so bili pravo doživetje najsutilnejše poezije (na pr. ljubavni prizori!) Škoda, da je bil oder občutno premajhen, kar je oviralo igralce, da se niso mogli tako razmahniti, kot bi to bilo mestoma potrebno. j a d.

k. Skupina kulturnih in drugih uglednih Novosadčanov je obiskala segedinski festival. Zanimala jih je Mačadova »Cloyeška tragedija«; prav radi te prireditve je prišla iz Amerike velika delegacija Madžarov. Naši gostje so bili v Segedinu najpriserčneje pozdravljeni. Pri nagonih so podčrtavali velik pomen ljudskih festivalov. Radi slabega vremena se je moral del prireditve izvesti v tamkajšnji katedrali, ki je bila nabito polna občinstva.

k. »Narodna čitanka« je nova edicija Matice Srpske. Vsebovala bo popularno čtivo za narod.

k. Cirilico bodo uvedli v 29 republikah sovjetske zveze. Gre za narode, ki so dobili pod sovjeti prvo pisano literaturo.

k. Likovna umetnost na Slovaškem — 1938 je naslov razstave v Kočicah, pri kateri so sodelovale te-le umetniške organizacije: Umělecka beseda, Manes in Umetniško društvo iz Prage in Bratislave.

k. Izbor kitajske poezije v prevodu K. Brušaka bodo izdali v češčini.

k. »Kronološko zgodovino Bolgarije« je napisal zgodovinar Nik. Stanev. Delo je že prevedeno v francoščino.

k. Ukrajinske narodne pesmi so izšle kot 13-14. zv. znanstvenega zbornika tovarštva Prosveta v Uzhorodu. Knjiga vsebuje 159 melodij in 178 tekstov. Nabral jih je narodopisec Filaret Kolessa.

k. Einsteinov učbenik fizike. Glasoviti tvorec relativnostne teorije Albert Einstein je izdal s sodelovanjem Leopolda Infelda učno knjigo »fizike za vsakogar«. Knjiga, ki nosi naslov »The Revolution of Physics«, je izšla v Cambridge University Press in obsega nad 300 strani. V njej se javlja Einstein kot odličen pedagog. Izhajajoč od samih temeljev fizike, podajata oba avtorja pregled razvoja od klasične fizike do teorije o relativnosti.

k. Gerhard Hauptmann je napisal novo dramo »Ulrik Lichtensteinski«.

k. Biografija Goye. Ameriški umetnostni zgodovinar Charles Poore je izdal v založbi »Scriber Fall Features« obširno monografijo španskega slikarja Goye, za katerega zadnje čase zanimanje silno narašča, saj postaja z vsakim dnem aktualnejši.

Sport

SK ŽELEZNIČAR:SK SLAVIJA (Osijek)

Jutri bo gostoval v Mariboru znani ligaš SK Slavije. Ne bomo omenili odličnih uspehov, ki jih je naš gost dosegel v lanskem državnem prvenstvu z najboljšimi klubi. Jutri bomo videli gotovo dober nogomet, zat ovsi na stadion ob Tržaški cesti. Začetek ob 16.30.

KJE BO ZIMSKA OLIMPIJADA?

Gotovo je Finska ena izmed onih držav, ki imajo največ izgledov, da dobijo v svoje roke organizacijo zimske olimpijade v letu 1940. Vendar pa se Fini nič kaj ne navdušujejo za to, ker vedo, da bi jim to povzročilo nove skrbi in sprožilo nove probleme. To je odkrito povedal največji finski sportni list »Urheilutehti«. Dostavlja celo, da bi bil najprimernejši kraj — Oslo, glavno mesto Norveške, ki ima v neposredni bližini primerne terene, dočim je v Finski izključeno pripraviti teren za slalom v večjem stilu. Krasne planine Palastunturi so pa žal pregloboko na severu. Kot kaže bo zimska olimpijada leta 1940 na Norveškem.

NOGOMET NA OLIMPIJADAH

Fincc, baron von Preneckels se zavzema za ponovno uvedbo nogometa v program olimpijskih iger. Zamišlja si tako, da bi končni zmagovalc na olimpijadi dobil naslov svetovnega prvaka, države pa naj bi najprej igralo po conah, polfinale in finale naj bi bil pa v Helsinkih. Sicer stvar še ni dokončno rešena, je pa pričakovati, da bo predlog ugodno sprejet.

s. Start kolesarjev. Danes zjutraj so startali kolesarji za krožno progo okoli Hrvaške in Slovenije. Prvi dan bodo prevozili 194 km, v nedeljo pa pridejo v Maribor in po kratkem odmoru nadaljujejo pot do Varaždina. V ponedeljek končajo tekmovanje s ciljem v Zagrebu.

s. Uspeh »Jugoslavije« v tujini. Beograjska Jugoslavija je ob povratku iz Litve in Poljske, odigrala v Šleziji prijateljsko tekmo s prvorazrednim SK Slezská Ostrova in zmaga z 2:1. Jugoslovani so bili zelo pristržno sprejeti.

s. Poraz v Varšavi. Včeraj so se pričela teniška tekmovanja med Poljsko in našo državo. Začeli smo prav slabo in prvi dan izgubili obe točki. Smerdu je podlegel Hebdeu 2:6, 1:6, 1:6, Kukuljević pa Bawarovskemu 3:6, 0:6, 4:6.

Šah

IV. KOLO ŠAHOVSKEGA TURNIRJA V OSJEKU.

V IV. kolu narodnega turnirja je Šiška delil točko z Rajkovičem, Likošek je zgubil proti Aviroviću, Lešnik pa je prekinil z Bajerjem. Šiška je odigral tudi prekinjeni partiji iz prejšnjih kol, S Turkom je remisiral, Martinić pa se mu je predal brez borbe.

Stanje: Rajković, Carev, Šiška in Raibar 3 točke, Miller 2 in pol, Pavlović 2, Jonke 1 in pol (2) Avirović 1 1/2 (1) Likošek 1 in pol itd. Budić je zaradi boleznih odstopil.

Kruh

Enako so me poslali v šole, da bi se dokopal do boljšega in lažjega kosa kruha. Tak kos kruha je bil zame beli. Ob enem pa so mi zabičali, naj ne pozabim, da sem zrasel ob črnem kruhu.

Kruh pa ni kruh!
Od tistega otroškega časa do danes je preteklo dosti let; razgledali smo se po svetu in sosedu nam ni več stara dobra Kranjica, ki je že umrla, ampak kaka cela država, na priliko Nemčija ali Italija.

Tudi tam pečejo kruh. Ali v njihovem kruhu ni več dobre stare pestrosti, skoraj bi rekel nekake demokracije, ko so se lahko pekli v vsaki hiši svoj kruh, kruh pač, ki se kajpa ni kdo ve kaj razlikoval od sosedovega, kj pa je bil vendar le drugačnejši od tvojega; lahko si si ga izposodil in si popravil z njim tek, če ti tvoj stari dobri kruh ni bil več porodu. Lahko si se skregal z ženo, če ti ni spekla pravega kruha, ali pa se zdril nad pekcom. Vsega tega danes ne moreš več. Predpisali so »enoten nacionalni

Gospodarstvo

Velika obrtna razstava v ospredju zanimanja

V ospredju zanimanja obiskovalcev letošnjega Mariborskega tedna je velika obrtna razstava, ki jo je priredilo Slovensko obrtno društvo pod smotrenim predsedstvom kiparskega mojstra Sojča. Maribor je središče domače obrti severne Slovenije in sedež velikega števila obrtniških in drugih stanovskih organizacij. Zato je tudi razumljivo, da je na razstavah v okviru Mariborskega tedna osredotočena delavnost naših obrtnikov vseh panog.

Obrtnik se je moral prilagoditi v preteklih dvajsetih letih samostojnega državnega življenja Jugoslavije splošnemu gospodarskemu položaju in je spoznal, da je napredovanje mogoče le s pridnim, neumornim delom. Ko je videl, da ga naglo razvijajoča se industrija s svojim reklamnim aparatom potiska v ozadje, je tudi obrtnik stopil pred javnost in pokazal izdelke svojih rok, da jo prepriča o svojih zmožnostih in o solidnosti svojega dela. Vzorno prirejene razstave so se izkazale kot najboljše sredstvo za doseg tega cilja. Kljub velikim žrtvam, ki so jih obrtne razstave v Mariboru zahtevale v prejšnjih letih od domačega obrtništva, se je njih ideja vedno globlje zasidrala, in obrtna razstava v okviru Mariborskega tedna je že postala tradicionalna prireditve.

Na velikopotezni razstavi vsega go-

spodarskega in kulturnega življenja tvorijo obrtništvo nekako središče. Zato je ogled razstave hkrati zanimiv in poučen. Sicer je okvir obrtne razstave še premajhen, da bi mogel izčrpano pokazati vse, kar ustvarja domača obrt in česa je zmožna. Toda že to, kar so razstavili naši obrtniki, je jasen in zgovoren dokaz, da je mariborska domača obrt povsem na sodobni višini in da se je dejansko osamosvojila.

Na obrtni razstavi so zastopane skoraj vse stroke rokodelstva v večjem ali manjšem obsegu. Razstavili pa niso le mojstri, temveč so se te prireditve udeležili v prav lepem številu tudi pomočniki in vajenci. Njihovi izdelki pričajo, kakšno skrb posveča obrtništvo svojemu naraščanju. V svoji dovršeni izdelavi pričajo vsi razstavljeni predmeti o visoki stopnji strokovne usposobljenosti in zrelem okusu naših rokodelcev. Naš obrtnik sme s ponosom gledati nazaj na truda in dela polno dobo preteklih dveh desetletij. Le z lastnimi močmi in pod najtežimi pogoji se je naš obrtnik povzpел do važne stopnje, do osamosvojitve od tujih vplivov. Mnogo je že storjenega, še več pa bo še treba storiti, da si naše obrtništvo zopet pridobi ono veljavo, ki jo zasluži po svoji važnosti in po svojem številu.

Naša letina

Vreme ni letos posebno primerno; izredno velika soparica zaskrblja kmeta in ga neprestano plaši pred nevihto in točo, ki se letos tako rada pojavlja. Mnogi kraji so imeli sušo in so tožili, da sonce letos naravnost žge; ponekod je bila težka ilnata zemlja globoko razpokana in izsušena do 1/4 m globoko. Razume se, da je v tem primeru izdaten le močan in zmeren dež.

Prvi meseci so bili poljskim kulturam bolj naklonjeni. Žito je imelo primerno vreme in je dalo precej dobro letino. To pomeni, da bomo imeli svojega kruha mogoče za kakega pol leta, oziroma za kritje potrebe kakih 600.000 ljudi naše banovine. To je naša velika pasivna postavka, ki nas zelo obtežuje in tlačí. A temu ni mogoče izdatno odpomoči, ker naša pokrajina ni žitorodna, to se pravi, da nima prikladnih tal (ilnate zemlje), ki bi poleg drugih potrebnih hranil (dušika, kalija, apna) vsebovala tudi dovoljno količino fosforne kisline, potrebne za tvorbo zrnja. Tudi je naša žitu odmerjena površina strogo odmerjena. Edina naša slovenska žitnica je Prekmurje, ki pa ni tako bogata, da bi razpolagala s presežki. Edino, kar bi mogli mi storiti za zvišanje količine žita, bi bilo racionalno obdelovanje, kar pa je zopet poglavje z mnogimi vprašanji.

Znaten del naše orne zemlje porabimo za druge kulture: za okopavine, h katerim naj razen krompirja in pese prištejemo tudi koruzo, med katero pride fižol. Krompir je bil do druge polovice mi-

nulega meseca lep. Soparni dnevi z roso pa so pospešili peronosporo, ki je prezigodaj uničila nad (steblovje) in tako preprečila nadaljnjo zbiranje pričuvne hrane ali razvoj gomolja. Sodi se, da bo pridelek za kako tretjino manjši od pričakovanega. Ponekod se boje krompirjeve (gomoljeve) gnilobe, kar pa upamo, da ne bo.

Krmska pesa kaže na splošno dobro, vendar ne bo mogla nadomestiti izgube na otavi, ki je ponekod radi suše skoro docela odpovedala. Ta krma je za naše gospodarske razmere (prašičereja, mlekarstvo) zelo važna in ji je odmerjena razmeroma znatna površina.

Na splošno pa tožijo kmetje gledé pridelka fižola, ki je letos skoro docela odpovedal, zlasti nizki, in to radi slabe cvetne dobe in rose. Močno so ga (visokega) napadle tudi uši. Kaj naj rečemo o jabolčni letini? Kot je ponekod drevje obloženo z obilnim, lepim in zdravim sadjem, tako je drugod skoro prazno. Ne le dve sosedni naselji, ampak piti dva sadovnjaka nista enako obrodila; to je nedvomno pred vsem radi slabega vremena v času prašenja.

Trs je na splošno zelo zdrav in dobro obložen z zdravim nastavkom. Če ne bo slabega vremena, moremo upati na dober pridelek; seveda mislimo s tem le kvantitetno, ker kvaliteto določa poznejši čas. N.

g. Izgledi za letošnji pridelek koruze.

V Združenih državah Severne Amerike bodo imeli letos rekordno žetev koruze. V Južni Afriki bo pridelek nekoliko manj-

ši, kakor so pričakovali. V Evropi kaže letina koruze ponekod zelo dobro, drugod, posebno v Bolgariji, delu Romunije in v Italiji pa bolj slabo. Zaradi večinoma dobrih izgledov žetve cena koruzi povsod pada.

g. Stanje na tržišču pšenice je odvisno od USA in SSSR. Nagli porast kurzev pšenice v severnoamer. državah je prenehal. To se spravlja v zvezo s tem, ker namerava priti Rusija na trg z večjimi količinami žita ko doslej, zlasti, ker ne čuti več potrebe po tem, da bi hranila tzv. »jeklne zaloge« za primer vojne. Karakteristično je, da je Roosevelt zapretil z dumpingom, če evropske države ne bodo dovolj računale z ameriškim tržiščem.

g. Izvozna taksa za svinje zopet ukinjena. Kakor smo že te dni pisali, je s 1. avgustom uvedel zavod za pospeševanje zunanje trgovine posebno izvozno takso na svinje, ki znaša 4500 dinarjev pri vagonu. Ta taksa se je pobirala pri izvozu v Avstrijo. Ker pa so izvozniki protestirali proti tej taksi, ki zelo ovira plasiranje svinj na zunanjih tržiščih, je sedaj zavod za zunanjo trgovino to pristojbino zopet ukinil.

g. Jugoslovansko-nemški odbor za lesno trgovino se sestane v ponedeljek, dne 22. t. m. v Crikvenici, da uredi nekaj spornih vprašanj.

g. Porast cen dalmatinskemu vinu. Vsled prehude suše je stanje vinogradov v Dalmaciji, zlasti okrog Šibenika, zelo nezadovoljivo. V nekaterih krajih ni deževalo že štiri mesece. Ker so jagode drobne in tudi odpadajo, računajo, da bo letošnja letina precej slaba. Meseca julija je bilo iz Šibenika in okolice odpremljenih 52 vagonov vina. Zaloga so se že zelo skrčile in jih cenijo le še na kakih 130 vagonov. Ker pride novo vino v promet šele novembra, je nevarnost, da ostane središče vinarstva v Dalmaciji, šibeniški okoliš, brez vina. Cene so se zato zelo podražile. Dočim je stalo pred dobrim letom črno vino v veleprodaji 2.25 do 2.75 dinarjev za liter in belo 2.75 do 3.50, zahtevajo danes za dobro blago že 4.— do 5.25 oziroma 4.50 do 5.50 dinarjev za liter. V enem letu so se torej cene vina v Dalmaciji skoraj podvojile.

g. Produkcija električne energije se je zadnja leta v Jugoslaviji znatno povečala. Leta 1931. so producirale vodne centrale 252 in kalorične 140, skupaj 392 milijonov kilovatnih ur, lani pa 516, oz. 397, skupaj torej 913 milijonov. Produkcija električne energije se v Jugoslaviji že nagiblje k prvi milijardi kilovatnih ur. Velik porast produkcije izkazuje zlasti naša največja elektrarna na Fali, ki je oddala lani 175.5 milijonov kilovatnih ur toka, za 37.5 milijonov več kot leta 1936. V vsej Sloveniji se je proizvodnja energije povečala za skoraj 50 milijonov kilovatnih ur.

g. Ameriška industrija jekla je zadnje čase nekoliko bolje zaposlena. Začetkom avgusta so cenili, da je bila jeklana industrija v Zedinjenih državah zaposlena do 40% kapacitete. Gospodarski položaj Unije, ki je od lani precej nazadoval, se je sedaj nekoliko popravil. Tvornice avtomobilov so zopet dobile večja naročila. V kratkem bodo bolje zaposleni tudi obrati, ki izdelujejo tračnice.

uraden.

Tudi mi spomnimo človeka, ki ni naš, a mu ni kaj pogodu pri nas, da je naš kruh. Če ti ni všeč naš kruh, pa pojdi! To navadno pomaga, kajti brez kruha, pa naj bo kakršenkoli, človek ne more misliti niti drugače niti kakor je prav. Da, pri kruhu je treba začeti, tu bo rešitev.

Lahko pa je pri nas priti v navzkriž z ljudmi. V isti državi smo, pa jemo različni kruh; eni so zrasli pri belem, drugi pa bodo do konca otepali svoj črni kruh. Vsak lahko pride kdaj do belega kruha. Ni čuda, da tudi ljudje ne morejo imeti enotnega mišljenja.

Samo tujcem bo dovoljeno jesti v ter državah z enotnim nacionalnim kruhom» beli kruh; kajpa bi bilo tem težko kaj dopovedati, ker so zrasli bolj pri demokraciji in krumu.

Razposlali so navodila, kako se morajo zbirati ostanki kruha in drobtine in kako jih je treba koristno porabiti. Vse to je tako kakor pri nas, četu je malo drugače. Če gre pri nas po cesti ženska

z zvrhano košaro detelje na glavi in je kruh, pa ji pade drobtina na cesto, reče, naj jo naljejo ptički po dnehom; če ji pade v potok, ko gre čez brv, reče, naj jo požre riba v vodi; če pa ji pade v prepad, kamor ne pridejo ne ribe ne ptički, pa reče: »Naj bo za verne duše v vica-«

Le kaj bodo zdaj ptički pod nebom v državah z »enotnim nacionalnim kruhom«, kaj bodo ribice v vodi in verne duše v vica? Na navodilih niso omejnjeni.

A za nas je le dobro, če ostanemo pri naših starih navadah, in če pečemo vnaprej naš skoraj malec demokracijski kruh. Naši veliki sosedje bodo prihajali ko doslej do nas in si pri nas popravljali skvarjen tek po »enotnem nacionalnem kruhu«; kajti enega kruha se človek naveliča. Če le ne bi sosedovih otrok topli, ko se bodo vračali z našim kruhom — noben ponosen kmet ne vidi rad, da se mu otroci pasejo pri sosedu

Zanimivosti

Ljudstvo, ki ne pozna bolezni

Pred sedmimi meseci je iz Newyorka odpotoval v Južno Ameriko znanstvena odprava, da razišče pokrajine ob zgornjem toku amaconske reke in v Britski Guayani. Odprava, ki jo je vodil dr. William Hall Holden, zdravnik ameriškega muzeja za prirodopisje, se je zdaj srečno povrnila z bogato zbirko in važnimi izsledki. Raziskala je kraje, kamor doslej še ni bila stopila noga belega človeka.

V amaconskih džunglah so ti ameriški raziskovalci našli tudi na divje, doslej še nepoznane indijanske pleme, ki se zove Vajvaj in ki je tem bolj zanimivo, ker je očitno popolnoma imuno proti boleznim, ki sicer močno napadajo druge

indijanske rodove. Dr. Holden je našel sledove naselbin indijanskih rodov, ki so v teku zadnjih 50 let izumrli po največ od bolezni, ki so se jih nalezli od belcev. Med Vajvajci ni videl nobenega bolnega človeka, pač pa veliko nad sto let starih. In dočim trpi. Indijanci v Guayani hudo od zobobolja, dr. Holden je izdrl tam več ko tisoč zob, so imeli Vajvajci vsi krasno zdravo zobovje.

Raziskovalci so prepotovali okoli 3000 milj v čolnih po stranskih rekah amaconskega veletoka in so bili prvi beli možje, ki so prodrli skozi pragozdove Sierre Akarai. Na vsem dolgem in nevarnem potovanju niso imeli nobene nezgode.

Francija ima odlično protiletalsko obrambo

Zadnji čas se v raznih vojaških krogih zelo živo razpravlja o konstrukciji novega protiletalskega topa. Po mnenju strokovnjakov bo ta top nadkrilil vse dosedanje konstrukcije. Novi tip je skonstruiral neki nemški inženjer-emigrant ter konstrukcijo nato ponudil francoskemu in angleškemu vojnemu ministru, ki sta konstrukcijo odkupili. V Franciji so v zadnjih tednih že izdelali prvo serijo novih topov, ki so jih že namestili na krajih, ki so določeni za protiletalsko obrambo.

PREBIVALSTVO NAŠE ZEMLJE

Po statistiki zveze narodov je koncem l. 1936 živelo na vsej zemlji okoli 2 milijardi 115 milijonov ljudi. Zanimivo je, da je leta 1928 število prebivalstva na celem globusu znašalo 1 milijardo 919 milijonov, leta 1913, torej pred začetkom svetovne vojne, pa samo 1 milijardo 625 milijonov. Kljub krvavim vojskam, krizam, lakoti, potresom in drugim katastrofom, ki jih je prestalo človeštvo v zadnjih 25 letih, in navzlic nazadovanju porodov v raznih državah, se je prebivalstvo zemeljske krogle vendarle pomnožilo za 490 milijonov ljudi.

STRELA OZDRAVILA HROMEGA

O tem čudnem primeru poročajo angleški listi. Nekemu mladeniču se je pred leti pri nogometu pripetila nezgoda, od katere mu je ostala ena noga hroma. Te dni ga je na izletu zajela nevihta in je stopil v zavetja visokega drevesa. Tedaj pa je tresčilo v drevo in strela je tudi njega oplazila. Po prestanem strahu pa je v svoje veliko veselje opazil, da je hroma noga postala gibčna in da lahko hodi brez palice. Zdravniki, ki so ga preiskali, so tudi mnenja, da je močni električni udarec tu zdravilno vplival na bolno nogo.

× **Najstarejšega človeka so našli na svetu.** Angleški znanstvenik, ki že dalje časa raziskuje južnoafriška plemena, je odkril najstarejšega zemljana in poslal njegovo fotografijo londonskemu „Timesu“. Črnc Ramonolvan Senan živi že 140 let ter ima 16 let staro hčerko. Drugače je povsem zdrav, do danes me je izpadel še samo en zob.

× **Človeštvo je zmerom bolj željno** — ugotavlja neka ameriška statistika, ki je prišla do tega spoznanja na podlagi vedno večjega konzuma piva. Leta 1937 so izpili v Združenih državah 2 milijardi litrov piva več ko l. 1936. Vsega so l. 1937 izpili v USA 38 milijard litrov piva. »Daily Herald«, ki tudi razpravlja o teh številkah, pravi, da odgovarja ta količina vodnim masam, ki tri dni tekó skozi London v strugi Temze.

× **Nad 6000 stoletnikov v Turčiji.** Po uradni statistiki živi v Turčiji 6241 oseb, ki so stare nad sto let. Od teh je 3985 žensk in 2256 moških.

× **Največji svetilnik sveta** gradijo na otoku Quessant, 40 milj od Bresta. Njegova luč bo imela moč 500 milijonov sveč in bo vidna do 80 km daleč.

× **Pobesneli medved v Parizu.** Ko je nedavno nad Parizom razsajal vihar, je v tamošnjem živalskem vrtu pobesnel polarni medved, verjetno iz strahu pred nevihto. Žival je hotela preskočiti jarek, kar se ji pa ni posrečilo. Ko je padel, je

po naključju potegnil za seboj nekega obiskovalca. Le s pomočjo prihitelih oskrbnikov zoološkega vrta so moža rešili, ima pa težko rano na rami.

× **Svila v službi prepovedana.** Župan bolgarske prestolnice Sofije je izdal naredbo, po kateri mestne uradnice ne smejo v službi nositi ne svilenih oblek ne svilenih nogavic. Tudi se ne bodo smeje več pudrati in šminkati. Vse bodo morale imeti enotne klotaste plašče.

× **Potresi v Ecuadorju** so napravili veliko škode. Več naselbin je porušeni. Številne so tudi ljudske žrtve.

× **Usodepolna granata.** Na polju pri vasi Luk na Poljskem so otroci našli granato, preostalo še iz svetovne vojne. Ko so otroci tolkli po granati, je eksplodirala in 5 dečkov ubila, dva pa težko ranila.

× **Bogate zlate žile** so odkrili v Kanadi, severno Velikega suženjskega jezera. V te zelo divje in težko dostopne kraje hitijo zdaj trume iskalcev z vsemi mogočimi vozili, seveda tudi z letali. Kdor prej pride, prej melje.

× **To je sreča!** Slučaj si pa dovoljuje včasih res neverjetne muhavosti. Najnovejši primer za to je glavni dobitek norveške denarne loterije v znesku 50.000 kron, ki je padel na mestece Ordal. Zadelo ga je mlado dekle na polovično srečko. Ker se je imela v kratkem poročiti, je bila presrečna, da je zadelo 25.000 kron, in je takoj pohitela s to veselo vestjo k svojemu zaročencu. Na pol pota pa sta se srečala z zaročencem, ki ji je zaklical: »Imam veselo vest za tebe, pravkar sem bil namenjen k tebi!« In njegova vesela vest je bila ista: tudi on je zadel 25.000 kron, ker je bil kupil drugo polovico iste srečke. Vedela pa nista drug za drugega, da igrata v loteriji in celo na enoinisto srečko. »Slepo« naključje je tako nanese.

× **Hugo Eckener, iznajditelj Zeppelina,** je dosegel 10. t. m. starost 70 let.

× **Prijeti tihotapci opija.** V Libanonu v Palestini so zajeli večjo družbo, ki je tihotapila opij. Imela je razpredene niti po Siriji, Palestini in Egiptu. Sumijo, da so bili tihotapci v zvezi s še nedavno odkrito tihotapsko organizacijo v Parizu, ki jo je vodil nek bivši rabin.

× **Egipčanska vlada odklanja monopolizacijo vžigalic in tobaka.** Skupina egipčanskih poslancev je zahtevala v parlamentu monopol na vžigalice in tobake izdelke. Minister za trgovino in industrijo pa je predlog odbil z motivacijo, da je egipčanska vlada načeloma nasprotna kakršnemukoli ustvarjanju državne industrije in trgovine.

× **Italija bo zgradila nadaljnih 1000 hladilnih vagonov.** Uporabljajo jih za prevoz sadja, zelenjave in mesnih izdelkov. Do danes ima že 3.500 vagonov-hladilnikov.

× **Potresi v Italiji.** Zadnji čas so bili na več krajih južne Italije močni potresi. Čutili so potrese v Kalabriji, kjer ni bilo žrtev; dalje 11 potresnih sunkov v Quitu, kjer se je porušila streha na nadškofovi palači ter močan potresni sunek v pokrajini toplih vrelcev v Altingu in Sangolqui. Žrtev ni bilo.

× **Poljaki nastopajo proti židom.** V Horzowu v Gornji Šleziji je izobešen ob vhodu v park napis: »Ža žide prepovedan vstop!« Tudi šolske otroke ločijo; v ljubinskem srezu v Lukovu visi podoban napis: »Samo poljski otroci smejo v šolski park.

Radio

Ljubljana, Nedelja 14. avgusta. Ob 8. uri: Koncert na flavti in klavirju. — 9. Napovedi, poročila. — 9.15 Jugoslovanski odmevi (plošče). — 11 Matineja. — 12 Opoldanski koncert. — 13. Napovedi. — 13.20 Koncert radijskega orkestra. — 17. Kmetijska ura. — 17.30. Pevski koncert Romana Petrovčiča, vmes harmonika solo (Rudolf Pilihi). — 19. Napovedi, poročila. — 19.30. Nacionalna ura: Položaj sodobnega pisatelja. — 19.50 Lahka glasba (radijski orkester). — 20.30 Prenos opere »Prodana nevesta« iz Rog. Slatine.

Ljubljana, Ponedeljek, 15. avgusta. Ob 9. Napovedi, poročila. — 9.15 Vesel drobiž (plošče). — 9.45 Verski govor. — 10. Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11. Otroška ura. — 11.30 Koncert (radijski orkester). — 12.20 Prenos reportaže motociklistične dirke na Ljubelju. — 13.20 Češke popevke (plošče). — 17. Kmetijska ura. — 17.30 Ivan Cimerman igra na harmoniko, vmes radijski orkester. — 19. Napoved, poročila. — 19.30 Nacionalna ura: Železniške postaje in proge v Zagrebu. — 19.50 Vesele in okrogle (plošče). — 20.30 Večerni koncert. — 22. Napovedi, poročila. — 22.15 Mandolinski kvartet.

× **Rekordni polet potniškega letala.** Nizozemsko potniško letalo je preletelo progo iz Amsterdama preko Manchesterja do Liverpoola v rekordnem času, in sicer v 100 minutah. To hitrost namerava obdržati tudi pri nadaljnjih poletih.

× **Z letali za zločincem.** Iz Londona poročajo o razburljivem lovu, ki ga je podvzelo 50 s strojnimi pištolami oboroženih policistov, katerim je pomagalo tudi več letal, za mladim človekom, ki je že dvakrat poizkusil ustreliti neko dekle in je zatem težko ranil tudi enega policista. Po treh urah preganjanja so begunca slednjič pri Ipswichu tako obkolili, da bi se moral udati, a se je rajši sam ustrelil.

× **Poljaki pripravljajo polet v stratosfero.** Poljski učenjaki bodo poleteli v stratosfero; balon bo napolnjen z vodikom.

× **Če nima človek srca na pravem mestu.** V Chicagu je neki uradnik izgubil službo in v obupu je sklenil, da se ustrelji. Vzel je revolver, ga pritisnil na mesto, kjer ima normalni človek srce in sprožil. Toda mož je za čudo ostal živ; šele v bolnici so ugotovili, da ni zadel srca, čeprav je meril odlično. To pa zato, ker ima mož srce za 3 cm bolj na desno kakor ostali ljudje.

× **Zvišanje davkov v Nemčiji.** Po uradnih podatkih, ki jih objavlja nemški tisk, so se davčni dohodki države v razdobju 1932—1937 podvojili. Od 6647 milijonov mark v l. 1932 so narasli lanskega leta na 13.958 milijonov mark. Za tekoče leto je vlada zvišala društveni davek za 35%, za naslednji dve leti pa na 40%.

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmoderneše opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara. Aleksandrova 48

JOS, TICHY IN DRUG Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27—56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22, nasproti tvrde V. Weixl. 9-t.

MIZARSKA STAVBENA DELA izvršuje najceneje mizarstvo Belak, Maribor, Miklošičeva ul. 2.

NOVO!

Sprejem v izdelavo in popravilo raznovrstne tehtnice in uteži. Izdelava precizna, cene zmerne! Makso Kert, Aleksandrova 19. 70

IZBORNO ŠTAJERSKO VINO IN TSCHELIGJEVO PIVO dobite na Mariborskem tednu v šotoru Prešernova klet, v Prešernovi in Gosposki ulici. Priporoča se Trafenik Karl in Angela. 78

2500 DIN potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno. Pišite na »Anos«, Maribor, Orožnova. 91

NA NOVO OTVORJENO elektriško podjetje, Gregorčičeva 14. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela strokovno in solidno po konkurenčnih cenah. V zalogi lestenci, elektromotorji itd. Proračuni brezplačno. Priporoča se Hertiš Jožef. 93

TRGOVSKA ŠOLA KOVAC. Maribor, Gosposka 46. Pr. ul. 2. 4700spekt zastoj. 4207

Obiščite

VII. MARIBORSKI TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1938

Polovična vojnja na železnih od 4. do 17. avgusta t. l.

Veliki narodni labor 14. avg. 1938

Jubilejna kulturna razstava ob priliki proslave 20-letnice Jugoslavije v Mariboru

Velika gospodarska in kulturna revija

in

industrija . Tekstil . Trgovina . Obrt . Kmetijska razstava . Razstava cest . Tujskoprometna razstava Fotoamaterska razstava . Filatelistična razstava . Gostinstvo . Vinska pokušnja . Ženska ročna dela . Razstava narodnih nož iz vseh krajev države . Razstava „Nanos“ . Čebelarstva razstava . Razstava malih živali . Koncertne in gledališke prireditve . Sportne prireditve . Veselični park na razstavišču itd.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji

Zeleno, romantično Pohorje

Vinorodne Slovenske gorice

Gostoljubni, lepi Maribor

Vas vabijo!

× **Kdo je iznašel padalo?** To vprašanje že delj časa tare vse, ki bi radi prišli vsem stvarjem do dna. Pravijo, da so padalo poznali že stari Kitajci. Prve podobne padala, ki so orhanjene, je risal slavni Leonardo da Vinci v letu 1514, ki je takrat tudi narisal fantastično letalo. Zanesljivo pa se da dognati, da so prvi uporabljali padalo okoli leta 1780. Prvi, ki je tvegval skok s padalom, je bil A. J. Garnerin, ki je 22. septembra 1797 skočil z balona z višine 1500 m.

Spomnite se CMD!

OPOZORILO.

Da prestane daljno slepomišenje in varanje javnosti objavlja podpisano podjetje povprečje zaslužka večine posameznih kategorij delavstva, ki je delalo na kamnu. Akordni zaslužek v celomesečnem povprečju nadpolovične večine ritarjev je iznesel povprečno Din 5.46 na uro, kamnosekov 6.14 Din na uro, cepilcev na stroju 6.42 din na uro, kovačev 6.87 din na uro.

Pripominja se, da so to podatki meseca julija 1938, ko je bila radi štrajkovnih priprav zmanjšana sposobnost in delovna delavstva.

Granični kamnomol tvrde Ing. Milan Lenarčič m. p. Josipdol, dne 10. 8. 1938.

MARTIN SAFRAN

izvršuje vsa soboslikarska črkoslikarska ter pleskarska dela solidno in poceni. Največji vzorci na zalogi. 146

Krekova 16.

KOČE ODEJE

iz vate, volne, puha, kakor tudi svilo in klote za odeje kupite najceneje pri tvrdki »Obnova«, F. Novak, Jurčičeva 6. 185

SPREJMEM DIJAKINJO

nizjih razredov srednjih šol iz boljše družine. Pomoč pri učenju. Naslov v upravi tega lista. 229

Lepo, čisto, opremljeno SOBO

v centru blizu parka, prvo nadstropje dobi brezplačno oseba, ki posodi stalno, dobro nameščenemu uradniku proti 5% obrestim 12.000 Nin proti mesečnemu odplačevanju po 500 din. Pisemne ponudbe na upravo pod »Nuino« 245

SVILENE ODEJE

po naročilu že od Din 200.— naprej, kakor tudi vsa tapetniška popravila najceneje pri A. Kočijašu, Slovenska ul. 24 266

KARO ČEVLI

MARIBOR 13

GOSPOSKA ULICA

Veliko zalogo
raznovrstnih
dežnikov
nudi 285

ŠALAMUN JULKA Maribor
Aleksandrova c. 19
Sprejema tudi popravila - Bogata izbira

Sprejmejo se
agilni akviziterji oglasov
ki se naj zglase v upravi lista

Rabite denar?

Staro zlato (zlomljen okras), srebrne krone, tuje zobovje, kupi po najvišjih cenah

Alajz Stumpf

zlatar
MARIBOR, Koroška cesta 8
Lastna delavnica za izdelavo in popravila 289

Kupim vsako količino namiznih in gospodarskih jabolk po dnevni ceni

Jakob Kuntner
eksport sadja
Maribor, Kopitarjeva 12

IX I 413/38-21

Navadno opazimo prepozno!

Ko začutimo sončne opekline, je že prepozno! Zato se morate **poprej** namazati s kremo Nivea ali z oljem Nivea. Če pripeka sonce zelo močno, treba mazanje večkrat ponoviti. Potem boste počrneli hitro in enakomerno.

Dražbeni oklic

Dne 10. oktobra 1938 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: a) PLODERSNICA vl. št. 54
b) SOMAT vl. št. 120

Cenilna vrednost: ad a) Din 109.380,40
ad b) Din 6.911,50

Vrednost pritiklin: Din 4.850,— ki so že upoštevane pri cenilni vrednosti zemljišča

Najmanjši ponudek: ad a) Din 57.390,40, 10.789,20, 4.736,—
ad b) Din 4.607,66

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 27. julija 1938.

IX I 3911/37

Dražbeni oklic

Dne 12. oktobra 1938 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: ZRKOVCICI vl. št. 352

Cenilna vrednost: Din 56.673,—

Najmanjši ponudek: Din 51.115,33

Pravi: katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 28. julija 1938.

282

Dražbeni oklic

Dne 10. oktobra 1938 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: FRAM vl. št. 10

Cenilna vrednost: Din 900.646,50

Vrednost pritiklin: Din 225.070,— in 19.428,—, ki so upoštevane že gori pri cen. vrednosti zemljišča.

Najmanjši ponudek: Din 450.323,50

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 25. julija 1938.

254

H RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svoje davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica